

Саме завдяки О.М. Красникову російське релігієзнавство ввійшло у світове співтовариство дослідників релігії. Він був одним із членів Європейської Асоціації релігієзнавців. Тісні творчі зв'язки мав науковець і з Відділенням релігієзнавства ІФ НАНУ, з окремими його співробітниками. Пригадую, як гостинно він приймав нас у своїй московській квартирі, як ми спілкувалися з ним на наукових конференціях в Польщі. Всі члени Української Асоціації релігієзнавців сумують з приводу смерті колеги, спричиненої тяжкою хворобою. Це – велика втрата не лише для російської, а й світової релігієзнавчої науки. Пам'ять про Олександра Миколайовича житиме в наших серцях. Сподіваємося прочитати ще й ті його наукові праці, які залишилися в архіві науковця. До честі сину-релігієзнавцю продовжити працю свого знаного батька.

Професор Анатолій КОЛОДНИЙ

ТЯЖКА ВТРАТА УКРАЇНСЬКОГО РЕЛІГІЄЗНАВСТВА

Ніяк не вкладається у свідомість істинність злого факту, що Юрій Іванович Терещенко, якого між собою ми просто називали «Юра», пішов із життя, що він більше не зайде у Відділення релігієзнавства Інституту філософії, в якому працював і не поцікавиться, що нового видрукувано, чим він ще міг би послуговуватися українській релігієзнавчій науці.

Вчилися ми з Юрієм Івановичем на одному факультеті університету імені Т.Г.Шевченка – історико-філософському, лише Юра – на історичному відділенні, а я – на філософському. Але ментальність Юрина була така, що він був далеким від конкретики життя, до чого схильна історія, а тому й «втік» з історії у філософію, був причетний як науковець до проблем релігієзнавства, культурології, етики, теорії освіти. Кандидатська дисертація Ю.І.Терещенка була присвячена вивченню порівняно складної християнської конфесії – п'ятидесятництва. Всі праці колеги відзначала висока філософічність, прагнення при дослідженні заглибитися в сутність релігійних феноменів чи процесів, виявити тенденції релігійного життя, спрогнозувати його розвиток. Юрій Іванович завжди цікавився новинками філософської і релігієзнавчої літератури. При цьому він ніколи повністю і всеціло не погоджувався з їх авторами. Всі знали, що з кожного питання у Терещенка завжди своя думка. Вона є об'єктивною, світоглядно і конфесійно неупередженою, далекою від опійних оцінок релігії. В науковому співжитті Юра був доброзичливим, подільчивим, але водночас і критичним. Він не любив ремісництва в науці, праці в ній за мірою оплати. Йому був притаманний науковий патріотизм. Пішовши із Відділення релігієзнавства на працю в лінгвістичний університет, а опісля – в Інститут вищої освіти Академії педагогічних

наук, Ю.І.Терещенко й тут виявив себе глибоким філософом. Брав участь в опрацюванні концепції реформування гуманітарної освіти, концепції національного виховання молоді. Педагогічну науку він розумів не як набір форм передачі знань, а як науку про діалектично складний процес навчання, що вимагає глибокого осягнення складних механізмів гносеології, розкриття психології опанування знаннями. Цьому Юра присвятив низку своїх статей, які часто видруковував у періодиці й телефонними дзвінками наполягав на тому, щоб ти їх прочитав і висловив свої міркування з тих проблем, які він порушив. Загалом Ю.І. Терещенко є автором понад 160 публікацій. Донька Юрія Івановича Оксана інформує, що в зашниту батька вони знайшли план і рукопис монографії з філософії освіти, яку він певно готував до друку. Для нас, релігієзнавців, Юрій Іванович Терещенко залишиться як фахівець високого рівня науковості з питань етикології релігії. Ним підготовлено для видруку в «Українській релігієзнавчій енциклопедії» низку статей-довідок. Деякі нові з них (бо ж ми продовжили перший том УРЕ до букви П) Юра за декілька днів до своєї страшної години обіцяв невдовзі занести сам. Усвідомлюючи, що «кістлява» назавжди забрала у нас Юрія Івановича, скажу словами поета «Какой светильник разума угас!». Пам'ять про нашого Юру ми збережемо на всі наші роки життя.

*Від українських релігієзнавців –
професор Анатолій КОЛОДНИЙ*